dijken » genoemd) aan te leggen. Zelfs de aarde waaruit deze aanhooging bestaat, namelijk de Haspengouwsche leem bedekte onze gouw nog niet. Toen kwamen dus de zandige lagen van den Tongriaan tot aan de oppervlakte, en onder deze zandlagen, soms ermede vermengd, ontmoet men kleiachtige en krijtachtige lagen van den oligoceen, welke den zoo verwonderlijken overvloed van versteende schelpjes vertoonen. Die geologische zate overdekte zelfs de hoogste punten van Tongeren, zooals de Elderenweg (110 m.) en de Bilsersteenweg (107 m.) 't Is juist in die hoogste gedeelten dat men den grooten neerslag van schelpjes ontmoette, die de werklieden verbaasde, en hen, als goede waarnemers, naar uitleg deed vragen.

Waarom juist op deze hoogten ? De verklaring ligt voor de hand. Bij de nivelleering der steenwegen naar Elderen en naar Bilsen heeft men reeds een zekere laag aarde weggegraven, die op Bilsersteenweg, aan de twee laatste kijkschouwen Noordwaarts, van 2.50 m. tot 3.20 m. dikte bereikt. Voeg daarbij nog minstens 2 m. ingraving voor het plaatsen der rioleeringsbuizen en ge ziet dat men hier op een merkelijke diepte kwam.

De oude IJzerbron. — Een ander verschijnsel dat voor de oudheidkunde van belang is werd hier vastgesteld, namelijk tusschen de twee laatste kijkschouwen van Bilsersteenweg hadden de werklieden veel last van het toestroomende water, komend uit een der onderste lagen van den Tongriaan (Tg 1 c), welke rustte op een ijzerhoudende en krijtachtige laag. Men bevindt zich hier op de Oostelijke helling van een hoogtepunt (111 m.) Op een paar honderd meter van hier, op de Westelijke helling dier hoogte, bevindt zich de IJzerbron, waarschijnlijk de echte Pliniusbron. Want het is buitengewoon merkwaardig dat de IJzerbron in 1385 en in 1511 de « heilige bron » heet. (Zie teksten bij Ulrix en Paquay, **Glossaire toponymique**, p. 85). En dit is een onmisbare benaming voor een geneeskundige bron bij de heidenen. Dat de Tongersche IJzerbron dien naam in 1385 bewaard heeft, in 1511 blijft behouden en dat zij als vergaderplaats diende aan de Rederijkers om hun « Prins » te kiezen, dat alles geeft een traditie van vereering aan, die de aandacht moet weerhouden. Wat de ligging dier IJzerbron aangaat, mag men niet vergeten dat ze zich bevond tusschen Bilser en Hasseltweg, en wij haar water in de stadsgracht der middeleeuwen vloeide, moest zij zich op de zooeven aangewezen hoogte, die Bilsersteenweg beheerscht, bevinden.

Op den Hasseltschen steenweg. — Bij het leggen der buizen op het Broek voorbij den Mulkenweg ontmoette men onder de moderne bestrating den ouden Hasseltschen steenweg. Deze werd zooals men weet in 1718 aangelegd.

Van aan Nr. 118 tot Nr. 197 ontmoette men overal de kiezellaag onder de moderne plaveisteenen. Met Mr. Prof. Brassinne namen we de maat dezer laag op verschillende punten. Ze had een dikte van 20 tot 23 cm. en bevond zich juist onder het zandbed der moderne plaveiing, zoodat de benedenlaag van den ouden kiezel nergens dieper zat dan 0.45 m.

De zwarte laag onder dezen kiezel zat veel dieper, namelijk van 1.30 tot 1.80 m. tegenover huis Nr. 135.

Op het diepste punt der delling waar een « aqueduc » onder den huidigen steenweg doorgaat, vond men ook een ouden gemetselden muur in brikken (18e eeuw). De plaats is goed aangegeven door de kijkschouw op dit punt, bij huis 118, aangebracht. Tegenover dit huis haalde men een paar houten dwarliggers voor den dag, die zich op de diepte van 2 m. in een zwarte zandlaag bevonden. Waarschijnlijk hebben deze liggers gediend om den doortocht mogelijk te maken door een moddering gedeelte van de baan, eer de achttiendeeuwsche kiezel aangelegd werd.

In het Broek. — Van de zooeven genoemde kijkschouw naar het zuiveringsbekken toe werd ook een tranchee gegraven, die gedeeltelijk door den weg en dan verder door een vochtigen beemd liep. Langs dit laatste gedeelte volgden we de werken met bijzondere aandacht. Vroeger bij de uitgraving van het zuiveringsbekken had men niets gevonden. Maar weer wint het de lange tranchee voor de resultaten. Op 30 m. van het gebouw van het zuiveringsbekken vonden wij in de turflaag verschillende stukken pottenwerk, en nog 4.50 m. verder, eenige andere stukken pottenwerk, alsook stukken paal. Het alles werd natuurlijk bewaard voor studie. Voor zooveel we konden opmerken is het al niet ouder dan het Romeinsch tijdvak. Zelfs is er een stuk laattijdige terra sigillata bij, dat niet hooger dan de 3e eeuw opklimt.

G.S.

Een belangrijk verslag over den toestand der stad Tongeren in 1864

Aan het verslag over den toestand der stad Tongeren in 1864 opgemaakt in uitvoering van art. 70 der gemeentewet en voorgelegen in de gemeenteraadszitting van 16 October 1865, ontleenen wij volgende cijfers :

« In 1864 hebben in Tongeren 223 geboorten plaats gehad, waarvan 115 jongens en 108 meisjes. Hierin zijn begrepen 17 doodgeboren. Het getal overledenen gedurende hetzelfde jaar beloopt 230, waaronder 129 van het mannelijk en 101 van het vrouwelijk geslacht. In hetzelfde jaar hebben 49 huwelijken plaats gehad.

» De bevolking der stad beliep op 31 December 7216 inwoners, te weten 3413 van het mannelijk en 3803 van het vrouwelijk geslacht. Men ziet dat het getal der vrouwen van 390 dat der mannen te boven gaat.

» Uit de officieele optellingen der bevolking die op verschillende tijdstippen gedaan zijn, blijkt dat de bevolking der stad

In 1801	beliep	2973	inwoners
1806	»	3712	»
1811	»	3668	»
1820	»	4353	»
1829	»	4888	»
1837	»	6386	»
1846	»	6858	»

» De kieslijsten bevatten 244 kiezers voor de Kamers, 258 voor den provincialen raad en 351 voor de gemeente.

» Het getal der burgers die de vereischte hoedanigheden bezitten om het ambt van juré te vervullen beloopt 72.

» De stadsrekening voor het jaar 1864 is vastgesteld als volgt :

In ontvangsten	fr.	179.379.63
In uitgaven		176.214,69
Overschot	fr.	3164,94

» Aan de armen der stad heeft het bestuur van weldadigheid gedurende het jaar 1864 uitgedeeld 12.108 fr. in geld en 24.045 kilos roggebrood. 590 huisgezinnen hebben deelgenomen aan deze uitdeelingen. Deze huisgezinnen tellen te samen 1989 zielen. 349 kinderen die de kostelooze scholen bijwonen hebben kleedingstukken ontvangen ; deze onkosten hebben bedragen fr. 2.486,63

» Het genootschap van den H. Vincentius a Paulo heeft sedert den 1 Januari uitgedeeld : 2040,60 in geld ; 92 hemden, 55 broeken, 60 juipen, 19 jakken, 70 vrouwkleederen, 16 beddekens, 12 strooizakken, 28 chabrakken, 6 beddelakens, 2 chalen 20 paar zokken, 4 kieilen, 11 bloezen ».

Stads- & Provincienieuws.

TONGEREN. — Kermis. — De kermis van Tongeren is dit jaar met oprecht zomerweder begunstigd geweest. De processie van O.L.Vrouw, die Zondag door de bevlagde straten trok, was waarlijk prachtig ; de orde werd zeer goed onderhouden en groote godsvrucht heerschte onder al de deelnemers.

Twee radiotreinen hadden groote groepen vreemdelingen aangebracht. De eerste dezer treinen kwam uit Brussel met 336 reizigers, de tweede uit Gent met 290. Deze groepen werden in de stad geleid door MM. Sengers, Ridder Ph. de Schaetzen, M. Frère. Maar vele andere treinen hadden volk aangebracht. Rond 11 uur waren reeds 1100 reizigers aan het station te Tongeren afgestapt.

's Namiddags heerschte eene groote drukte op het foorplein, en de foorkramers zoowel als de koffiehuizen deden goede zaken.

De andere dagen der kermis hadden een kalm verloop er was minder volk en het vertoor was ook geringer : de crisis had hier haren weerslag.

— Eerste plechtige Mis. — Dinsdag droeg de E.P. Jageneau, van de Orde der Jezuieten, zijn eerste plechtig Misoffer op in de Basiliek van O.L.V.

De jonge priester werd aan zijne woning afgehaald en stoetgewijze ter kerke geleid : wij bemerken er afgevaardigden van de katholieke jeugdvereenigingen, en van de katholieke Maatschappijen, allen met hunne vaandels, evenals de geestelijkheid der stad.

Het gelegenheidssermoon werd gepredikt door Mgr. Cruysberghs, onder-rector der Katholieke Hoogeschool van Leuven. Eene groote menigte woonde deze schoone plechtigheid bij.

Onze oprechte gelukwenschen aan den nieuwen priester.

— Plechtige zieledienst. — Een plechtige zieledienst ter nagedachtenis van H M. Koningin Astrid, had Maandag plaats in de Basiliek van O.L.V. In het koor en op de voorbehouden plaatsen bemerkte men de burgerlijke, militaire en rechterlijke overheden, de oudstrijders, de schoolkinderen met hunne omfloersde vaandels, vele voornaamstaande personen, evenals eene talrijke en ingetogen menigte, zoodat er geene plaats onbezet bleef.

Het was de E.H.Kanunnik Verjans, pastoor-deken die het H. Misoffer opdroeg, en het O.L.Vrouwenkoor voerde de zangen uit. Onder de consecratie hieven de klaroenen der K.A.J. het tevelde aan.

Deze schoone plechtigheid bewees dat onze betreurde Vorstin te Tongeren ook de genegenheid der inwoners had weten te winnen.

— Geraamte ontdekt. — Bij het graven van een put op Kruisstenweg, hebben de werklieden Maandag morgen, op 1.90 m. diepte, een geraamte ontdekt. Een gedeelte ervan was geheel vergaan, zoodat men hier met eene zeer oude begraving te doen heeft.

— Derde Orde. — Mannelijke afdeeling. Mannen Derde-Ordelingen weest op uw post op 't Congres der D. O. te St-Truiden, Zondag a.s. 15 September.

Vertrek per trein 13.15 u.
Terug reis om 19.09 u.
Aankomst te Tongeren om 20.06 u.
N.B. — Op tijd aan de statie om reiskaart te nemen. De reiskaart kost 6 fr. heen en weer.

— Nog Miss Tongeren. — De kiezing van Miss Tongeren is in 't water gevallen. Deze aantrekkelijkheid (! ?) die door zeker feestkomiteit op het kermisprogramma werd ingeschakeld, heeft niet plaats gehad... bij gebrek aan kandidaten !

De oproep, gericht tot al « de juffrouwen woonachtig in het kanton Tongeren », is onbeantwoord gebleven. Dit is voorwaar een treffend bewijs van het gezond verstand der vrouwelijke jeugd in onze streek.

Dat dit eene les weze voor de komiteiten die in de toekomst nog feestprogramma's samenstellen : dat zij er van weglaten die flauwigheden die niet in den smaak vallen van de overgroote meerderheid onzer inwoners ; de feestelijkheden en de kermissen zullen er enkel bij winnen.

— Paardenmarkt. — De maandelijksche foor of paardenmarkt had verleden Donderdag plaats. Het getal aangevoerde paarden was niet zoo groot als gewoonlijk, maar de prijzen waren gestegen. Men kan zeggen dat men wel duizend fr. per paard meer betaalde.

— Museum. — Nieuwe gift. — Wij drukten verleden week den wensch uit het stedelijk museum door nieuwe giften te zien verrijken. Wij hebben niet lang op verwezenlijking van dien wensch moeten wachten. M. Prof. Eug. Ulrix, leeraar aan de Gentsche hoogeschool, heeft deze week een schoon geheel van Romeinsch glas- en pottenwerk aan het museum geschonken. Deze voorwerpen zijn afkomstig uit een Belgo-Romeinsch graf in de nabijheid van de schoenfabriek Ambiorix ontdekt.

Ouders ! Zendt uwe dochters naar de BEROEPSCHOOL VOOR MEISJES, Putstraat, 33-35 — Tongeren
onder toezicht van den Staat.
— LINNENNAAD — SNIJKUNDE — CONFECTIE — SIERNADEN TEEKENEN.
Algemeene Leervakken : **Moedertaal — Fransch — Rekenen — Huishoudkunde — Wellevendheid.**
Gediplomeerde leeraressen.
De klassen hernemen op 17 September.

— Propaganda voor Tongeren. — Het Bestuur der Radio-treinen heeft een bijzonderen gids met plan voor het bezoek van Tongeren uitgegeven Deze gids in 't Fransch en in het Vlaamsch opgesteld is bestemd voor de organisatoren en leiders der Radiotreinen. De heer F.A.Luyten, bestuurder-afgevaardigde van de Nationale Maatschappij der Spoorwegen verdient onze gelukwenschen en onze dankbetuiging voor deze goede propaganda.

* * *

In het nummer van het Tijdschrift van **Touring Club** van België, nr. 17 van 1 Sept. 1935, wijdt M. Jos. Vols, een notitie aan Oud-Tongeren. Ze begrijpt vier blz. met vier zichten. Gezegd tijdschrift verschijnt in 't Fransch en in het Vlaamsch.

* * *

In **Nation Belge** van 11 Sept. verscheen een bericht van Agence Duy over den Radio-Trein van verleden Zondag 8 dezer, waarin men tevredenheid uitspreekt over het onthaal der toeristen te Tongeren.

HASSELT. — Wij vernemen met genoegen dat onze stadsgenoot M. Ingenieur Paul Celis, benoemd is tot Commissaris-generaal van de Belgische sectie op de Tentoonstelling van Parijs in 1937. M. P Celis heeft de bewijzen van zijn technische kennis gegeven als luitenant der genie tijdens den oorlog, als ingenieur bij het Beheer der Spoorwegen te Brussel, doch vooral bij het plaatsen der verlichting op de Brusselsche tentoonstelling en bij het herbouwen na de instorting die op zeker oogenblik de opening dreigde te vertragen. De Postrijder biedt hem zijne hartelijke gelukwenschen aan.

DE SCHOONE REIZEN
Huwelijksreizen of per Groep
Lourdes : (laatste groepen) 23 September, 4 October.
Schrijven :
« DE GROOTE BEDEVAARTEN »
23, Kemmelberglaan, 23, BRUSSEL.

ROZENKRANSBEDEVAART
naar de Grot van O. L. V. van Lourdes te Oostacker.
op Zondag 29 September 1935.

Er worden speciale treinen ingericht van uit Tongeren, Maaseik, Oostende, Turnhout, Antwerpen, Leuven, Brussel, Hamont en Esschen.

Prijs per persoon voor vertrek uit Tongeren : 33.10 fr. 3e klas ; 53.10 fr. 2e klas.

Inschrijvingen bij : M. Jorissen-Neven, Graanmarkt, en M. J. Hollanders, Maastrichterstraat, 1, Tongeren.

De uurregeling van den trein, enz. wordt de volgende week medegedeeld.

BUITENLAND

ITALIE EN ETHIOPIE.

De gespannen toestand tusschen Italië en Ethiopië duurt voort. Italië wil van geen toegeving hooren en gaat voort met troepen naar Afrika te verzenden.

* * *

Vergadering van den Volkenbond. — De houding van Engeland en Frankrijk. — De Volkenbond is thans vergaderd te Genève. Groot opzien baarde het besliste optreden van den Engelschen minister van buitenlandsche zaken, M. Samuel Hoare, die duidelijk liet begrijpen dat Engeland de houding van Italië afkeurt, en niet zal nalaten den Volkenbond krachtdadig te verdedigen.

In de zitting van Donderdag sprak M. Van Zeeland, Eerste Minister van België en verklaarde dat België opkomt voor trouw aan de onderteekende tractaten en den Volkenbond zal verdedigen. Met andere woorden ons land staat achter Engeland.

Frankrijk heeft zich nog niet uitgesproken en moest dit eerst Vrijdag doen. Men ziet hieruit dat België de uitspraak van Frankrijk niet heeft afgewacht, om klaar zijn houding te bepalen. Dit geeft een bepaalde logenstraffing aan degenen die beweren dat België in alles Frankrijk moet en zal volgen.

Gemengde Berichten.

LEENING DER VERWOESTE GEWESTEN 5 t.h. 1922.
TREKKING VAN 10 SEPTEMBER.

S. 184216 n.12	uitbetaalb. met fr.	250.000
S. 184216 n. 3	—	100.000
S. 7611 n. 5	—	100.000

De andere nummers van bovenstaande obligaties, alsook de reeks 189727 zijn uitbetaalbaar met 312 of 300 fr. volgens dat zij al dan niet hervormd werden krachtens het koninklijk besluit van 11 Mei 1925.

VRIJDAG 20 SEPTEMBER
Trekking der 12e snede
(Bruin-roode Biljetten)
KOLONIALE LOTERIJ.
Koop zoo spoedig mogelijk uw biljet !

DIAMANTEN BRUILOFTEN (60 JAAR GEHUWD).

Tongeren. — De echtgenooten J. Nijs-Denis hebben Maandag, 9 September hun diamanten bruiloft gevierd. Een prachtige mis werd in de parochiekerk van St-Jan opgedragen, waarna de jubilarissen op het stadhuis ontvangen werden. De Postrijder biedt aan de echtelingen Nijs-Denis zijn oprechte gelukwenschen.

Coursel bij Beeringen. — Maandag ook, was het gehucht « Kleine Heide » in feest bij gelegenheid van de diamanten bruiloft der echtelingen Vanwetswinkel-Mondelaers, die respectievelijk 86 en 83 jaar oud zijn. Na de ommegang werd hun door dhr. burgemeester Coomans, namens den minister van landbouw de landbouwdecoratie van 1e klas overhandigd alsook een geschenk van de gemeente. M. Brun bestuurder der koolmijnen van Beeringen, bood hun namens de koolmijn twee prachtige schilderijen aan. De Harmonie der koolmijnen en de Fanfare van Coursel luisterden de feestelijkheden op.

Gentbrugge-bij-Gent. — Maandag vierde men in de Zetternam-straat de diamanten bruiloft der echtgenooten Deleyn-Van Steenkiste, respectievelijk 85 en 82 jaar oud, en 60 jaar gehuwd.

GOUDEN BRUILOFTEN (50 JAAR GETROUWD).

Sweveghem. — Deze gemeente van 6000 inw. op den weg van Kortrijk naar Audenaarde, in West-Vlaanderen, vierde op Zondag 8 dezer de gouden bruiloften van drie paren : Pauwels-Follet, Manderick-Dujardin en Sabbe-Thiepont.

Tamines aan de Samber (prov. Namen), 6.200 inw. vierde eveneens op Zondag, 8 dezer, de gouden bruiloften van drie koppels : Evrard-Jeanmart, Fécherolle-André, Hoppe-Bertrand.

MINISTERRAAD.

De Raad der Ministers vergaderde en trof o.m. de volgende schikkingen :

1) Vanaf 1 September zal het inkomrecht op de varkens afgeschaft worden en dat van 7.50 fr. op de boter wordt op 6 fr. gebracht. De aan het buitenland toegestane contingenten worden verruimd.

2) Zeker wijziging aan de inkomstenbelasting zal vooral in het belang der verzekeringsmaatschappijen genomen worden.

3) Er zullen kredieten van 1 millioen frank tot steun en uitbreiding van de kampen voor jonge werkloozen verleend worden. Er bestaan thans twee van deze kampen, te Dworp (Tourneppe) bij Hal en te Antwerpen. Volgens het verslag door de ministers de Bus de Warnaffe en Delattre uitgebracht zijn de uitslagen van deze kampen gunstig.

4) De handelbesprekingen met Rusland worden voortgezet.

BALDADIGE STREEK IN DE TENTOONSTELLING TE BRUSSEL.

Het Zimmer-uurwerk beschadigd. — Door het personeel van het Alberteum werd vastgesteld dat door baldadige personen enkele wijzers van het Zimmer-uurwerk dat aldaar staat opgesteld werden verwrongen.

De daders dezer onverklaarbare daad die getuigt van al heel weinig verstand, worden ijverig opgezocht.

* * *

Er gaan allerhande geruchten rond deze daad welke wij enkel betitelen kunnen als onzinnig. Wij laten hier voor nadere toelichting opvolgen wat een blad uit Brussel er over schrijft en dit onder den titel van : « De zonderlinge geschiedenis van het Zimmeruurwerk ».

« Het is een zonderlinge geschiedenis, aldus het blad uit Brussel, deze van het Zimmeruurwerk, dat tentoongesteld is in het Atrium van het Alberteum en dat Zondagmorgen het voorwerp was van zekere beschadiging, welke zooals men ons verzekert niet onherstelbaar is.

Het uurwerk in kwestie, dat een zeer belangrijk stuk is, werd bij den aanvang der tentoonstelling geplaatst in een bijgebouw van het Planetarium, bijgebouw dat het beheer van het Alberteum op eigen kosten had laten optrekken met het doel het werk van den befaamden uurwerkmaker M. Louis Zimmer uit Lier te doen uitkomen. Men was van oordeel dat dit uurwerk zijne aangeduide plaats vond naast het Planetarium, gezien zijn astronomisch karakter.

M. L. Zimmer, de bouwer van het uurwerk in kwestie, had zijn broeder M. Frans Zimmer gelast met het toezicht over dit Museumstuk. M. Fr. Zimmer kwam spoedig in conflict met het beheer van het Alberteum.

EENE WONDERBARE GENEZING TE LOURDES.

De « Echo de Paris » doet het volgende verhaal van een wonderbaarlijke genezing, die te Lourdes is voorgekomen. Mevrouw Dodd, een vrouw van 48 jaar, moeder van drie kinderen, te Parijs, kwam verleden jaar met de nationale bedevaart te Lourdes aan. Zij was sedert twee jaar bedlegerig; sedert vijf maanden was zij aan den rechterarm en aan haar geheele linkerzijde verlamd. Haar linker oor was geheel doof, haar tong verlamd. Zij had een aanhoudend etterende kankerachtige wonde in de rechterborst.

Na aankomst te Lourdes werd de zieke, die de reis liggende had volbracht, naar het ziekenhuis overgebracht, waar zij terstond een morfine-inspuiting kreeg. Toch wordt zij naar het bad overgebracht. Toen deed zich een zeldzaam feit voor. De zieke, in het water gedompeld, slaakt een rauwen kreet en op hetzelfde oogenblik gaat de wond dicht ; de verlamde vrouw bezwijmt.

Een jaar is sindsdien verloopen. Het bureel voor medische waarnemingen heeft op 19 dezer de wonderbaarlijk genezene onderzocht en stelt haar werkelijke genezing vast. Het gewicht van mevrouw Dodd is van 34 kilo tot 64 kilo gestegen. De kleur van het gelaat is rozig en de afschuwelijke wond heeft plaats gemaakt voor een witte, niet-pijnlijke huid.

De briefwisselaar van de « Echo de Paris » te Lourdes heeft met mevrouw Dodd gesproken. Heeft u, zoo vroeg hij haar, een herinnering bewaard aan het oogenblik, waarop uw genezing intrad ?

— Ik zal mij altijd herinneren, dat ik bij de aanraking van het water bezwijmde en dreigde te sterven, zoo'n pijn deed mijn hart. Daar ik niet kon spreken uitte ik een kreet, dien ik als een verre echo hoorde. Mijn dankbaarheid jegens de Maagd was zoo innig, dat ik aan de verpleegster verlof vroeg mij een tweeden keer in het bad te mogen onderdompelen. Het werd mij toegestaan.

— Wat hebt u na uw genezing gevoeld ?

— Een gevoel van grooten honger. Ik herinner mij nog het groote stuk kalfsvleesch, dat ik na mijn terugkeer in het ziekenhuis heb gegeten.

— Hoe is uw terugreis naar Parijs verloopen ?

— Zonder de geringste vermoeidheid. Mijn man, die Engelschman is en als vrijwilliger in het Fransche leger heeft gediend, is heel erg geschrokken toen hij mij, bij aankomst aan de statie Austerlitz op mijn beenen zag staan. Hij bestudeert nu den katholieken godsdienst, tot welken hij zich wil bekeeren.

Mevrouw Dodd heeft ten slotte den journalist verteld, dat haar moeder, twee en dertig jaar geleden te Lourdes van een kanker in den buik is genezen.

BURGERLIJKE STAND DER STAD TONGEREN.

Van den 6 tot den 13 September 1935.

Geboorten 5 — Mann. 3 — Vrouw. 2

Huwelijken 7

Jean-Nicolas-Joseph-Julien Delcour, beenhouwer, geboren te Othée, en Elise Maria-Joanna Janssen, zonder beroep.

Victor-Emmanuel Meers, fabriekwerker, en Anna-Maria-Victorina Jans, dienstmeid.

François-Jacques Daemen, fabriekwerker, geboren te Lantin, en Maria-Joanna-Josephina Daemen huiswerkster.

Jean-Gérard Poncelet, fabriekwerker, en Gérardine-Hubertine Wellens, huiswerkster.

Louis-Antoine Dirix sigarenmaker, en Marie-Lucia Rubens, dienstmeid.

Edouard Grootaers, dienstknecht, en Maria-Mathildis Rosius, dienstmeid, geboren te Genck.

Joseph-Guillaume Bracke, meubelmaker, en Josephina-Maria-Euphrasia Snellings, zonder beroep.

Sterften 1 — Mann. 0 — Vrouw. 1

Anny Falize, 8 maanden.

Huwelijksaankondigingen 2

Hendrik Trouwers, fabriekwerker, en Maria-Philomena Leduc, handwerkster, woonachtig te Lauw.

Jozef-Léon-Maria Vandenreydt, autovoerder, en Anna-Maria-Elisabeth Bilien, zonder beroep, geboren te Overpelt.

MARKTBERICHTEN.

— O —

MARKT VAN TONGEREN.

Boter, de kilo	fr.	18,00 19,—
Eieren, de 26	fr.	14,00 15,—
Konijnen, het stuk		20 tot 25
Hennen, de koppel		22 tot 23
Kiekens »		14 tot 15
Duiven »		8 tot 9
Tarwe, de 100 kilos		— tot —
Rogge »		— tot —
Haver »		— tot —
Gerst »		— tot —
Aardappelen, de 100 kilos		45 tot 50.00
Stroo, de 1000 kilos		200 tot 000
Hooi »		250 tot 300

Te koop gesteld : Rundvee 201 ; kalveren 80, vette varkens 9 ; loopers 241; beggen 4673; schapen 15 ; paarden & veulens 147.

REGELMATIG PURGEEREN IS EEN WAARBORG VAN GOEDE GEZONDHEID
ROODE PILLEN van **L. DEPUIS** met geconcentreerd sap van planten, purgeeren goed maar zacht zonder buikpijn noch ongemak, en veroorzaken de aanpassing niet
OPPERMACHTIG TEGEN VERSTOPTHEID, ONZUIVER BLOED, SLECHTE MAAG.
8 Fr. DE DOOS IN ALLE APOTHEKEN.

Het eenige merk van Chicorei in de Tentoonstelling dat het oordeel betreffende hoedanigheid trotseerd, is de Chicorei **PACHA** Maakt er de bevolgtrekking uit die zich opdring.
GEBROEDERS VANLIER. 96-100, BRUSSELSTRAAT, HALLE. HUIS GESTICHT IN 1825.

Ik bleef 4 tot 5 dagen en soms langer zonder stoelgang
Een tas Herbesan elken morgen houdt het lichaam vrij.
« Sedert jaren leed ik aan een hardnekkige verstopping, en bleef soms vier en vijf dagen en zelfs langer zonder stoelgang en zulks tot groot nadeel mijner gezond[…] kunt denken. Ik b[…] proefd. Ik neem sl[…] ter, elken morge[…] waarlijk wonderb[…] besan doet mij […] eveneens zeldzaan[…]
Deze brief werd […] den door M. M[…] Boucher de Per[…] Deze brief komt, […] bewijzen dat He[…] hardnekkigste ve[…] Herbesan is bijzc[…] voor de aandoe[…] lever, maag, ziek[…] maandstonden, k[…] Herbesan is geen […] natuurlijk midde[…] de geneesheeren […] aanbevelen. Hij […] uit de genezend[…] elk der veertien […] samengesteld. B[…] kuur met Herbe[…] al de genoegens […] heid kennen. Al[…] pen Herbesan a[…] 7.50 het pak.
Anc. Mais. Louis […]

Keukenmeu[…] bende. GEV[…] PAUL NEVEN te […]

Studie van Mter […] GEN, doctor in […] Tongeren, Pr[…]

OPENB[…]

Bouwpla[…]

BEEMDEN […] TE T[…]

Op DONDERD[…] om 2 1/2 ure […] van Meester A[…] LINGEN, Pr[…] zal notaris Jos[…] ten meestbiede[…]

Gem[…]

Vijf naa[…] Rouwplaat[…] Tongeren Kor[…] sectie D deel […] & 296 reinen[…] Vroonen, Je[…] motte Diels, […] Souvereyns, F[…] Bastiaens, […] Lambrichts-B[…] de weg van C[…] verdeeld als […]

Lot I. — […] gevelbreedte […]
Lot II. — […] gevelbreedte […]
Lot III. — […] gevelbreedte […]
Lot IV. — […] gevelbreedte […]
Lot. V. — […] gevelbreedte […]

Driena[…] Tuinen […] Bilsersteen[…] volgens ka[…] en volgens […] 65 milliaren […] weg, de […] Charles, de […] pels Pieter-[…]

Lot I. — […] 7 aren 70. […]
Lot II. - […] ter 8 aren […]
Lot III. […] daster 7 ar[…]

Deze dri[…] en daarna […] Naar verls[…] andere […] worden.

Een p[…] ter plaats[…] aren 60 ce[…] 485/h rei[…] jens, de J[…] Kweeksch[…] bert.

Een […] ter plaats[…] 78 aren g[…] reinende […] Lambert, […] Arkens.

Een perceel […] ter plaatse « *Klein veldje* » groot 15 aren 40 centiaren gekadastreerd sectie B nr 769 reinende het volgend perceel, een waterloop en de Commissie van Openbaren Onderstand van twee kanten.

Een perceel Bouwland gelegen ter plaatse « *Klein veldje* » groot 19 aren gekadastreerd sectie B nr 768, reinende het vorig perceel en de Commissie van Openbaren Onderstand van drie kanten.

Een perceel bouwland dienstig als bouwplaats gelegen ter plaatse genaamd « *Maastrichterveld* » (Nieuw

Tongeren) groot 22 aren 50 centiaren gekadastreerd sectie A 401/A reinende Martin Schildermans, eenen weg, Daenen-Bremans en eenen weg.

Plan der bouwplaatsen en inlichtingen ter studie van meester Auguste VAN ORMELINGEN.

UIT TER HAND TE KOOP
STAD TONGEREN.
Schoone BOUWPLAATSEN

zonderen ingang langs den Vlasmarkt.
Bezit : 15 October 1935.
Los en vrij van lasten.
Voor verdere inlichtingen, zich te wenden ten kantore van voorgenoemde notarissen.

Studie van Mter Paul NEVEN, Dokter in de Rechten, Notaris te Tongeren.

OPENBARE VERKOOP
VAN EENEN SCHOONEN

Uwe gezondheid is de hoofdzaak gedurende uwe vacantiereizen!

[…]gesteldhe[…] […]enoegens […]ke dagen […]ofdpijn. […]eienis zul[…] […]eden wor[…] […]reiskoffer […]ot voorbe[…] Wit Kruis.
[…]gevoel van […]d beklemt, […]een lichaming ; een nachtfeest, […]eid, veroor[…] […]ung baden […] een "Wit […]a een wel[…] […]gesteldheid […]ijl gij weer […]ekt.
[…]UIS
[…]GISCH PRODUCT […] EN GOEDKOOP
Sint-Niklaas - Waas

Bijvoegsel aan « De Postrijder »
VAN ZATERDAG 11 SEPTEMBER. — N.37

Half stok vlaggen

Het treffende van het meetreuren der bevolking bij het overlijden van Koningin Astrid was dat het spontoon was. Eer de oproep van M. den Burgemeester of van dhr. Gouverneur van de Provincie op onze muren was aangeplakt werden reeds de vlaggen opgerold en met rouwfloers voorzien aan huis nevens huis uitgestoken te Tongeren, zooals « De Postrijder » op Zaterdag, 31 Augustus meldedeelde. En zoo was het overal !

* * *

Men vraagt ons, welk de goede uitdrukking is halfstok of halftop vlaggen. In de Nederlandsche woordenboeken zoekt men te vergeefs de uitdrukking halftop vlaggen.

En bij analogie heeft in het Engelsch de uitdrukkingen **half staff en half mast.**

In het Nederlandsch mag men ook zeggen halverstok, halvermast en half mast vlaggen, volgens het groot Woordenboek der Nederlandsche Taal deel V, bewerkt door Dr. Beets 1898. Alleen halftop zou dus uit den booze zijn. Nochtans het is wel wonder dat deze uitdrukking zooveel in Zuid-Nederland gebruikt wordt en dan vraagt men zich af waar ze vandaan komt.

We openen het woordenboek der Gebroeders Grimm, Deutches Wörtenbuch, Bd. IV2, bl. 216 en we vinden :

Halbtopp : die mitte des oberen theiles am maste eines schiffes ; eine flagge **auf halbtopp** oder auch **halbtopp** hissen : sie bei trauerfallen theilweise niederlassen.

Dus de uitdrukking halftop is de juiste in de Duitsche taal. Het voortleven ervan in België is niet aan een indringen uit het Oosten te wijten. Ze is een dier vele die gemeengoed zijn in onze taal en in het Duitsch. Overigens ze druischt niet in tegen ons Nederlandsch taaleigen. Wat beteekent ze ? Dat de vlag halverwege den top van den vlaggestok geheschen wordt, en in dien zin schreef J. Potgieter een der beste Noord-Nederlandsche letterkundigen: « Waar bleef al dien tijd Mark Steuart de matroos ? Halverwege den reetop ». (Christophen North).

Dit halverwege den top is bij verkorting « halftop » geworden en mag dus wel, zooals in Vlaamsch België gebruikt worden.

* * *

Een andere vraag is, hoe men eigenlijk halfstok of halftop moet vlaggen. De menschen rondom ons hebben zich zelfs niet eens de vraag gesteld. Ze hebben het spontaan op hun manier gedaan, maar de overeenstemming in gedachte was er, namelijk de eenparigheid van rouw om het tragisch heengaan onzer beminde Koningin.

Doch mits de vraag gesteld wordt dient opgemerkt dat de vlag niet mag opgerold worden zoodat de zwarte kleur alleen zichtbaar blijft. Zooals de hooger aangehaalde uitdrukkingen alle doen uitschijnen de **vlag moet halverwege den stok geheschen worden**, maar de drie kleuren moeten zichtbaar blijven.

Hoe zou men anders den rouw uitdrukken met vlaggen die geen zwart bevatten als de Nederlandsche, de Fransche, of de schier heel roode Engelsche Union Jack ?

Maar de Belgische vlag met haar zwarte kleur leent zich bijzonder goed tot de sombere rouwuitdrukking en dat men deze zwarte kleur meer doet uitkomen kan niet anders dan geprezen worden op voorwaarde dat de drie kleuren gedeeltelijk zichtbaar blijven en toonen dat het wel de vlag van ons Land is die in rouw is.

G.S.

Leest en verspreidt « De Postrijder »
— het oudste weekblad van Limburg ! —

Beteekenis van lijden en tegenspoed

De meeste menschen staan voor het lijden als voor een onverklaarbaar raadsel. Waarom de mensch lijden moet ? Men gelieve even in stilte te overwegen en men zal het antwoord vinden.

* * *

LICHAMELIJK LIJDEN.

Gij zijt ziek en ge weet het niet. Maar op zekeren dag komt iemand u verwittigen dat iets van binnen niet in orde is. Deze vriend, die bij u aanklopt is de pijn. Hoe onaangenaam ook de pijn wezen mag, moeten wij niet dankbaar zijn, omdat dit lijden bij ons de stem is, welke het gevaar aanwijst, en voor het te laat is, den geneesheer doet bijroepen om nog tijdig het leven te redden ? De pijn kan een beproeving zijn. Zij kan ook een straf zijn en het gevolg van booze daden. Zij is echter negen maal op tien een waarschuwende stem, een signaal voor het gevaar, dat men anders niet bemerken zou. Een onbeminde maar toch een helpende vriend, die steeds dringender vermaant naarmate men niet luisteren wil.

MAATSCHAPPELIJKE MISERIE.

Dezelfde rol speelt het lijden in de maatschappelijke organisatie der menschheid. Wanneer deze orgnisatie ziek is, — en dit is het geval wanneer de menschen de voorschriften voor zedelijke gezondheid en welzijn niet naleven, — dan opeens verschijnt de ellende in haar vermanende en helpende rol.

En wanneer de ellende aan doovemansooren klopt, volgt de eene crisis op de andere, opdat ten slotte de menschen dan toch hun oogen zouden openen, en met beide ooren zouden luisteren naar de stem van hun gezond verstand, en naar de stem van de boodschappers welke de hemel over ons waken doet.

Besluit. — Waarom de mensch zooveel lijden moet ? Om hem te dwingen in het rechte spoor te loopen, en om niet te blijven dwalen langs verkeerde wegen die naar den afgrond leiden. Om de menschheid te leeren hoe zij leven moet, wil zij in leven blijven ; om ze te doen zoeken naar de oorzaken van de miserie en naar het aanwenden van zeer onaangename, doch welgeschikte middelen tot genezing en heropleving van een ondermijnd gestel.

Naar G.V.T.

* * *

JAN PAKKEMAN
of
WEES BEREID.

Als Jan
de zwarte Pakkeman
zijn armen uit zal steken,
dan hebt ge schoon
op zoeten toon
te bidden en te smeeken.
Dan is het hier met U gedaan,
want Jan vaagt er zijn botten aan :
Hij lacht met zucht en traan.

Ge zegt :
« Ik heb nog levensrecht,
Ik ben nog jong van jaren ! »
Pas op, mijn man
want zwarte Jan
plukt soms wel groene blaren.
Dan hebt ge schoon in bloei te staan,
toch is het ook met U gedaan
als Jan komt langs uw baan.

Ge dacht :
« Ik heb door 't geld de macht,
Ik zal zijn handen vullen ! »
't En pakt niet man
want zwarte Jan
aanziet dat maar voor prullen !
Al kraakte uw zolder nog van 't goud,
Toch moet gij smelten lijk het smout,
als Jan zijn keersken houdt !

Tuin- en Landbouw

OVER HOENDERKWEEK.

De legwedstrijd van Ans. — Over het elfde tijdperk van dien nationalen wedstrijd kunnen we volgende bijzonderheden mededeelen : De 186 nog aanwezige hennen gaven 2080 eieren tijdens de 28 laatste dagen. Die eieren hadden een gemiddeld gewicht van ruim 61 gr. en konden verkocht worden aan 0.47 fr. 't stuk. De hennen verbruikten gemiddeld 56.5 gram droog meelvoeder. De beste legster gaf in 308 dagen 240 eieren, die allen het voorgeschreven gewicht hadden. In het algemeen klassement wordt de eerste plaats nog immer bezet door een lot Witte Wyandotten, waarvan de 10 hennen niet min dan 2119 eieren legden in 308 dagen : dat is 212 per hen op 10 maand tijds. Prachtige uitslag voorwaar die niet bij alle kippenkweekers bereikt wordt.

De legwedstrijd van Roeselaere. — Ook van dezen wedstrijd ontvingen we zoo juist de statistieken over de elfde periode (van 22-7 tot 18-8-35). Hier gaven de 184 nog mededingende hennen 2817 eieren. De beste legster gaf 267 eieren in 308 dagen, dus 27 meer als te Ans. Op de eerste plaats van het officieel klassement komt insgelijks een lot witte Wyandotten, waarvan de vijf beste hennen 1128 eieren gaven, dus 225 per hen : dat is nog meer dan te Ans. We hebben er reeds vroeger de aandacht op getrokken dat het legcijfer te Roeselaere doorgaans hooger is dan te Ans : bovenstaande uitslagen bevestigen wederom die particulariteit die misschien kan uitgelegd worden door een verschil van klimaat.

Internationale officieele tentoonstelling van hoenderteelt — Brussel 1935. — Deze tentoonstelling wordt ingericht door het Provinciaal Verbond van Neerhofdierenteeltmaatschappijen van Brabant, onder de hooge bescherming van Z. M. de Koning, den Voorzitter der Fransche republiek, enz. Ze zal gehouden worden op 19, 20 en 21 October a.s. in de halle der tijdelijke wedstrijden van de wereldtentoonstelling te Brussel.

BUITENLAND

JAPAN.

OOK EEN EPIDEMIE VAN HERSENONTSTEKING MAAKT TALRIJKE SLACHTOFFERS.

Men kondigt aan, dat de Japansche overheden der gezondheidsdiensten ongerust zijn over een epidemie van hersenontsteking.

De epidemie is over het gansche land verspreid. Men meldt 75 gevallen te Tokio alleen, waarvan ongeveer de helft een doodelijken afloop heeft gehad. Het volledig getal dooden voor gansch Japan beloopt thans reeds op vijfhonderd.

ZWARE OVERSTROOMINGEN IN JAPAN.

Ten gevolge der stortregens hadden zware overstroomingen plaats te Horobetsu in het zuiden van Hokkaido.

600 huizen overstroomden. De schade wordt op een millioen yen geschat.

Ook in Aomoristreek in Midden-Japan hebben de overstroomingen veel schade veroorzaakt. Men meldde reeds 9 dooden en 35 vermisten. Een groot gedeelte van den rijstoogst werd vernield.

DUITSCHLAND.

Een autostrada van Aken naar Keulen. — Een autostrada is een schier rechtlijnige baan voor auto's met bijzondere zorg aangelegd. Zulke baan gaat tusschen Keulen en Aken gebouwd worden.

De « Grenz-Echo » van Eupen beweert dat het verkeer tusschen beide steden niet zoo groot is dat zulke baan onmisbaar voorkomt. De onderneming zou in verband staan met een heel stelsel van nieuwe wegen in de Hooge Venen, die vooral door

[…]ade […]TEN !! […]ARLIJKE […]ET […]ordeelen […]menschen […]ring ; […]gebruik […]edkoop. […]apothekers

[…]enweg van Has[…]en, Joanna Chris[…]er Aug. Devocht-[…] […]kinderen Guffens. […]lichtingen zich te wenden van den notaris RENÉ […] Vijngaardstraat, 12, Ton-[…]

[…] is bekomen […]ordeelige voorwaarden […] en honderd, ter studie […]ris DELVIGNE, Wijngaardstraat 12, Tongeren.

[…]EN EN MEIDEN […]EDE plaats verlangen […] of dorp, wendt U […]ertrouwen tot […]t JANS-DUBAERT, […]PLACEUR […]MESTRAAT, 33, TONGEREN […] versekerde plaatsen

Waarom lijden aan HOOFDPIJN MIGRAINE TANDPIJN GRIEP RHEUMATIEK ZENUWKOORTSEN […]N der MAANDSTONDEN als de […]bare BRUINE POEDERS van […]ROOS KRUIS der Apotheek DE POORTERE SINT - NIKLAAS - WAAS U ongenblikkelijk, zonder schadelijke gevolgen van deze pijnen zullen bevrijden.
De doos van 8 poeders fr. 4 00
De driedubbele doos 25 poeders fr. 10 00
Te verkrijgen in alle goede Apotheken of verzending tegen postmandaat.
Gebruik ze eens. U zult nooit geen andere meer gebruiken.

STAD TONGEREN.
EEN
Commerciehuis met aanhoorigheden
gelegen ter plaatse St Nicolaasplaats, of Stadhuisplaats, N° 3, groot 3 are 92 centiaren, sectie C Nr 195 b, reinende de HH. Joris Vanhorenbeek, J. Vroonen-Jehaes, A. Huskens en de Weduwe L. Frederix-Schillingen, en kinderen.

Gemeld huis door zijne ligging dienstig voor allen handel heeft eenen bij-

[…]gaerden Nr 14. Of wel ten kantore van den Notaris PAUL NEVEN te Tongeren, alwaar men zich kan wenden voor alle inlichtingen het lastenkohier te raadplegen en het gratis bekomen eener uitgebreide affiche dezer verpachting.

N. B. — De onderschrijvers zijn verzocht tegenwoordig te zijn bij het openen der onderschrijvingen.

De pachters welke bunnen toust opgezegd hebben, hebben door dit feit verzaakt aan de voorkeur voorzien door de wet op de verpachtingen.

OP MAANDAG […] om half drie namiddag, ter herberge van de Gezusters THONNON, (*in den Heiligen Geest*) Vlasmarkt te Tongeren, op verzoek der erfgenamen J. Boelen-Christiaens van Hersal, zal de Notaris René DELVIGNE van Tongeren openbaar verkoopen :

GEMEENTE TONGEREN.

Een Huis met aanhang, groot 1 are 28 centiaren, gelegen ter plaatse genaamd GEEBROEK, sectie A n° 830